

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	21041 Економічна та соціальна географія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	106 Географія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

07.05.2024 р.

Справа № 0534/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Дмитрів Григорій Степанович – головуючий,

Тяпкін Олег Костянтинович,

Трохимчук Андрій Дмитрович,

Сонько Сергій Петрович,

Сірук Ірина Миколаївна,

Погребняк Володимир Григорович,

Мудрак Олександр Васильович,

Заячук Мирослав Дмитрович,

Гасюк Іван Михайлович,

за участі запрошених осіб:

Гожик А.П. – представник ЗВО,

Мезенцев Костянтин Володимирович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21041
Назва ОП	Економічна та соціальна географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію з визначенням "зразкова".

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Підтверджено виконання підкритерію. Унікальність ОП визначається фокусуванням на економіко- та соціально-географічному розумінні простору, концептуальних засадах регіональної політики, просторової організації та просторового планування, врахуванні цілей сталого розвитку.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Підтверджено виконання підкритерію. Унікальністю ОП є інноваційне поєднання комплексної підготовки фахівців з економічної та соціальної географії у класичному університеті дослідницького типу з поглибленим спрямуванням на практичну підготовку та проблемно-орієнтоване навчання, з урахуванням передових тенденцій та досягнень світової географічної науки та постійним врахуванням тенденцій сучасного ринку праці, що у підсумку повністю втілює у практику загальноуніверситетську місію.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Максимально широко враховано регіональний та галузевий контексти. Взірцеві практики проектування ОП (інноваційні англomовні ОК; співпраця з Інститутом географії НАН України; широкий спектр авторських ОК, внесених до ОП з урахуванням передового світового тренду географічної науки тощо).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Підтверджено виконання підкритерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Підтверджено відповідність підкритерію.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Для змісту ОП характерна чітка структура, логічність та послідовність у вивченні ОК. Навчальний план та структурно-логічна схема засвідчують збалансованість у розподілі ОК за семестрами та роками навчання. ОК, які включені до ОП, дозволяють досягти цілей і ПРН, визначених Стандартом. Взірцевість у провадженні європейського стилю викладання, запозиченні досвіду іноземних ЗВО, викладанні фахових дисциплін англійською мовою.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Теоретичний та практичний зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 106 Географія. Тематика кваліфікаційних робіт корелює з напрямками наукових досліджень викладачів кафедри.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язі, передбаченому законодавством

Підтверджено виконання підкритерію. Взірцеві практики формування індивідуальних траєкторій з пропонуванням кількох напрямів професійного спрямування, прикладний блок ОП складає 48 кредитів (40%) і передбачає проведення наукових досліджень, набуття професійних навичок відповідно до змісту предметної області.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

При наявності взірцевих практик з набуття практичних навичок не вдалось знайти на сайті договорів з базами практик, що ускладнює можливість попереднього ознайомлення та подальшого вибору бази практики.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Взірцевий характер мають різновекторні можливості набуття здобувачами soft skills. Залученість здобувачів до виховних та навчально-наукових заходів має систематичний характер й сприяє розвитку їхніх комунікативних та соціальних навичок. На кафедрі економічної та соціальної географії створений Експертно-консультаційний центр з розвитку громад і територій КНУ імені Тараса Шевченка, що є додатковою платформою для набуття фахових компетентностей, soft skills та наукового спілкування. Взірцевими є практики взаємодії та участі в різноманітних сесіях територіальних громад, в тому числі публічним представленням розроблених проєктів.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній. При розробці ОП враховано описи та рекомендації Європейського класифікатора навичок, компетентностей та професій ESCO щодо компетентностей та професійної кваліфікації таких професій, як географ, фахівець із політики регіонального розвитку, планувальник міст.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Підтверджено виконання підкритерію.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Підтверджено виконання підкритерію. Взірцевою є практика представлення відео-інструкції для реєстрації абітурієнтів для складання ЄВІ та ЄФВВ.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому враховують особливості ОП.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Підтверджено виконання підкритерію. На ОП застосовувалась практика перезарахування результатів навчання під час академічної мобільності в Університеті Етвеша Лоранда (Угорщина).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання та оцінювання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається за наявності схваленого кафедрою обґрунтування щодо доцільності цього визнання для досягнення цілей ОК. На ОП практики визнання не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У процесі реалізації ОП викладачі поєднують використання традиційних форм навчання (лекції, семінарські заняття, консультації, написання кваліфікаційних робіт) з широким використанням інноваційних форм.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Різноманітність та взаємодоповнення каналів комунікації між учасниками освітнього процесу забезпечує всебічність задоволення їхніх потреб та ефективному провадженню освітнього процесу.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Прикладами взірцевості є: 1. реалізація прикладного проекту у співпраці з територіальними громадами – ГІС-портал «Ясіня туристична»; 2. Інноваційною формою представлення результатів дослідження є розробка та захист постерів в колаборації зі студентами факультету комп'ютерних наук та кібернетики географи долучились до реалізації соціального проекту з розробки додатка, який буде підвищувати якість життя населення в містах; 3. Здобувачі у співавторстві з НПП опублікували 4 фахові статті, 1 статтю в журналі WoS, 9 тез доповідей; 4. Щорічна безоплатна можливість участі здобувачів у конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Шевченківська весна: Географія»; 5. Троє здобувачів є переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з географії; 6. Здобувачі є переможцями Чемпіонату кейсів «Ukrainian recovery case championship» CASERS за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку USAID; 7. Здобувачі є переможцями конкурсу есеїв «Модернізація України: як із вчора стрибнути у завтра?» Стипендіальної програми «Завтра.UA», Загальнонаціональної програми з підтримки талановитої молоді в Україні Завтра.UA; 8. Здобувачі долучені до дослідницького проекту «Посилення спроможності громад для відбудови через пілотування їхньої взаємодії з університетами» за підтримки Міжнародного фонду Відродження; 9. Здобувачі залучені до розробки Концепції інтегрованого розвитку Петрівської СТГ.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту ОП має системний та комплексний характер, про що свідчать представлені витяги з протоколів засідання кафедри. Ґрунтується воно на результатах власних наукових досліджень НПП, участі в міжнародних проєктах, стажуваннях, науково-практичних конференціях, семінарах, аналізу зміни нормативно-правової бази регіонального розвитку та просторового планування тощо. Взірцевою є надзвичайно висока публікаційна активність НПП у журналах, які індексуються в наукометричних базах даних Scopus і WoS, участь в міжнародних проєктах, що має реальне впровадження у ОК також наявні приклади залучення здобувачів до науково-дослідних проєктів у зв'язку з ОК.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Взірцевою є висока активність НПП кафедри та завідувача кафедри в напрямку розширення міжнародних зв'язків. Зокрема, активно співпрацює з Університетом Етвена Лоранда (Угорщина), Університетом Осло (Норвегія). В рамках Twinning програми з Единбурзьким університетом студенти ОП разом з викладачами взяли участь у серії воркшопів «Пост-воєнна/пост-конфліктна регенерація міст», результатом такої співпраці стала спільна публікація здобувачів в журналі, який індексується у наукометричній базі Scopus. НПП кафедри мають досвід реалізації міжнародних проєктів (з Університетом Зальцбурга; Університетом Осло; Labs4TwinningResearch – спільний розвиток досліджень у Києві та Единбурзі заради майбутнього» з Единбурзьким університетом; UNI-Paths – Інновації в освіті для України з Остравським університетом. Участь НПП в програмах академічної мобільності: Університет Адама Міцкевича (2023 р.) – К. Мезенцев, С. Запотоцький, Н. Провотар; Единбурзький університет (2023 р.) – К. Мезенцев, Н. Провотар; Остравський університет, Університет Адама Міцкевича, Варшавський університет, Університет Ліннея 2023 р.; Університет Осло – К. Мезенцев; Університет Мінью (Португалія) (2019 р.) – О. Кононенко; Університет Етвена Лоранда 2022 р. – К. Мезенцев, О. Дронова.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Підтверджено виконання підкритерію. Взірцевим елементом оцінювання є запроваджена інноваційна форма контрольного заходу, а саме розробка проєкту ГС-порталу для конкретної територіальної громади (case study).

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Підтверджено відповідність підкритерію.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Підтверджено відповідність підкритерію. Позитивним моментом, який запобігає конфлікту інтересів під час проведення іспитів, є включення деканатом до складу екзаменаторів другого викладача, який безпосередньо не був залучений до викладання дисципліни.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Підтверджено відповідність підкритерію.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Кількісний та якісний склад повністю відповідає вимогам щодо кваліфікації професорсько-викладацького складу відповідно до спеціальності 106 Географія. . Більшість викладачів є членами редколегій наукових видань (К. Мезенцев, С. Запотоцький, Л. Сидоренко та ін.), підготували кандидатів та докторів наук (К. Мезенцев), канд. наук та докторів філософії (К. Мезенцев, С. Запотоцький, Н. Провотар та ін.), запрошуються до читання лекцій у закордонних ЗВО (К. Мезенцев), виступають на міжнародних наукових конференціях, симпозиумах, є відомими експертами у сфері суспільної географії, регіонального та місцевого розвитку. Також елементами взірцевості є активна громадська діяльність та створення і робота Експертно-консультаційного центру з розвитку громад та територій.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного відбору дозволяє забезпечити якісний та професійний склад НПП, а також високий рівень реалізації ОП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до здійснення освітнього процесу, організації практик має масштабний і різновекторний характер.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Взірцевими є численні приклади залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, серед яких держслужбовці високого рангу, професори провідних університетів Європи та викладачі що мають значний практичний досвід. Відзначається повна відповідність в контексті залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, спільних науково-практичних конференцій, вебінарів, організації та проведення виробничих практик, залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, у т.ч. закордонних.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, що підтверджено документально. У звіті ЕГ наведено численні факти.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

За високі показники в освітньо-науковій діяльності в КНУ імені Тараса Шевченка існує система заохочення викладачів до викладацької майстерності, яка передбачає матеріальне та моральне заохочення через преміювання НПП, стипендії молодим вченим (О. Гнатюк). Позитивним моментом є те, що в НПП, які відзначені почесними званнями Університету посадовий оклад вище на 15%, один раз на п'ять років викладачі мають право отримати творчу відпустку зі збереженням заробітної плати для підвищення науково-педагогічної кваліфікації. НПП, які залучені до викладання на ОП за високі досягнення отримують державні нагороди, грамоти та подяки МОН України, заохочувальні відзнаки КНУ імені Тараса Шевченка.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Підтверджено виконання підкритерію. Взірцевим є забезпечення ліцензованим програмним забезпеченням QGIS (зокрема, версія QGIS3.32.1-Lima) та супутні програми (SAGA; GRASS), в межах практичної підготовки здобувачів використовується на умовах GNU GENERAL PUBLIC LICENSE (стандартної публічної ліцензії більшості програм Free Software Foundation software, на безоплатних умовах вільного використання та поширення), програмне забезпечення ESRI. На кафедрі засновано Експертно-консультативний центр з розвитку громад та територій

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Підтверджено повне виконання підкритерію.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Підтверджено виконання підкритерію. Підтверджено наявність обладнаних укриттів та системи оповіщення про повітряну тривогу. Наявні взірцеві практики облаштування коворкінг-просторів, велопарковки тощо. Здобувачі мають право вільно користуватись спортивним комплексом КНУ імені Тараса Шевченка, який поєднує одразу кілька видів спортивної діяльності (футбол, плавання, гімнастика, тренажерна зала, шахи). Гуртожитки ЗВО оснащені спортивною та читальною залами, пральною та душовою.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Підтверджено виконання підкритерію. Наявні взірцеві практики освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Підтверджено виконання підкритерію. Наявні пандуси, ліфти, облаштовані вбиральні. Рекомендовано встановити інформаційні вказівники з використанням шрифту Брайля.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Взірцевою практикою є можливість здобувачів анонімно надавати звернення щодо виникнення конфліктних ситуацій забезпечується через чат-бот.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЗВО послідовно дотримується визначених процедур розроблення, оприлюднення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП з урахування пропозицій НПП, роботодавців і здобувачів.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Взірцевими елементами є щосеместрові спільні засідання де студенти у кінці кожного семестру беруть участь у зустрічах з РГ та членами кафедри, де обговорюють якість освітнього процесу і висловлюють свої пропозиції до удосконалення ОП. Кафедра економічної і соціальної географії проводить щорічний локальний моніторинг якості освітнього процесу на ОП і це дозволяє враховувати пропозиції студентів щодо розвитку ОП. Студентське самоврядування географічного факультету проводить щосеместрове комплексне опитування здобувачів факультету, опрацьовує результати та обговорює їх з деканатом та гарантами ОП. Студентами запропоновано спільне виконання проєктів зі студентами факультету кібернетики та комп'ютерних наук в рамках ОК Системи підтримки прийняття рішень та Якість життя населення міст і регіонів.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Наведено численні безпосереднього залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Це високофахові фахівці-практики та держслужбовці. Показовою є співпраця з Інститутом географії НАНУ та ДП «Діпромiсто».

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

На кафедрі економічної і соціальної географії існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Збір інформації щодо працевлаштування і подальшої кар'єри випускників ОП здійснюють під час щорічних зустрічей на День Географа, заходів профорієнтаційного характеру, через офіційну сторінку кафедри у Facebook. Для участі у заходах на День географа необхідно пройти електронну реєстрацію, де випускники вказують своє місце праці. Інформація про випускників кафедри розміщена на сайті. Для консолідації професійних можливостей випускників створено Асоціацію випускників географічного факультету. Випускники кафедри регулярно проводять зустрічі зі здобувачами.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Взірцевою є 5-рівнева система забезпечення якості освіти. Здійснено комплексний моніторинг якості освіти та підтверджено врахування рекомендацій. на рівні кафедри та РГ відбуваються самоаналіз, постійні консультації з метою актуалізації змісту ОК, удосконалення структури ОП. Система забезпечення якості освіти в ЗВО проводить заходи для підвищення якості освітнього процесу. Зокрема, організовувалось навчання гарантів (К. Мезенцев та інші НПП-гаранти з кафедри). НПП брали участь у тренінгах і семінарах з вдосконалення педагогічної майстерності. Викладачі ОП проходили навчання у програмі ЗВО: KNU Teach Week, яка щороку має іншу тематику, обумовлену актуальною необхідністю набуття нових навичок, зовнішніми викликами та загрозами (О. Дронова, О. Кононенко, В. Матвієнко, В. Телешман); KNU Educator's Week (А. Мельничук). Викладачі стажувались в Остравському університеті за програмою «Розбудова потенціалу закладів вищої освіти в Україні та Молдові у 2023 році» в межах проекту «UNI-Path: Інновації в освіті для України», що сприяло появі нових можливостей для навчання та викладання.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій, беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Враховуючи позитивні практики (перехресне рецензування ОП іншими структурними підрозділами Університету, проведення комплексного візного моніторингу якості усіх ОП на географічному факультеті Відділом забезпечення якості освіти), чітке дотримання визначених у ЗВО процедур розробки й удосконалення ОП за участю стейкхолдерів, врахування рекомендацій попередньої акредитації, послідовне формування в академічній спільноті культури якості задля удосконалення і розвитку ОП можна засвідчувати візцевість культури якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Учасники освітнього процесу достатньою мірою обізнані з документами що регулюють права та обов'язки, вони оприлюднені та доступні, а процедури, що в них описані, послідовно дотримуються під час організації навчання.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Підтверджено виконання підкритерію. На сайті відсутня порівняльна таблиця із пропозиціями, які надійшли та результатами їх розгляду робочою групою.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про реалізацію ОП систематично оприлюднюється й на фейсбук-сторінці випускової кафедри.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано у подальших редакціях ОП деталізувати висвітлення фокуса та особливостей ОП, окреслити потенційні можливості здобувачів, підкреслити науково-дослідницьку спрямованість ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Під час чергового оновлення ОП продовжити позитивну динаміку доповнення та розширення вибіркового блоку фахових дисциплін курсами, які б відповідали запитам різних груп стейкхолдерів та викликам часу.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання
Варто оновити на сайті Програму вступного фахового випробування.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Проаналізувати доцільність розширення форм та тематики самостійної роботи в робочих програмах для глибшого розуміння здобувачами, які види самостійної роботи передбачені в розрізі ОК, і яким чином вони будуть оцінені.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Переглянути робочі навчальні програми ОК та прописати кількість балів, яка відводиться на оцінювання самостійної роботи.

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Встановити в навчальному корпусі вказівники з використанням шрифту Брайля.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Запровадити практику публікування порівняльної таблиці перегляду ОП на сайті ЗВО

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ДМИТРИВ ГРИГОРІЙ СТЕПАНОВИЧ